

Postbus 2074, 3440 DB Woerden

Tel. 088-1304104

contact@groenehart.info; www.groenehart.info

Al 20 jaar op de bres voor het Nationaal Landschap Groene Hart!

IBAN NL47 RABO 0111 5471 72 – K.v.K. Utrecht 3014 6095 - BTW nr NL 8082.24.360.B.01

Woerden, 1 november 2020.

Betreft: Zienswijze Stichting Groene Hart op de Omgevingsvisie en de Interim-Omgevingsverordening voor de provincie Utrecht.

Geachte leden van Provinciale Staten van de Provincie Utrecht,

De Stichting Groene Hart heeft kennis genomen van de ter visie gelegde Omgevingsvisie en de interim-Omgevingsverordening voor de provincie Utrecht. Hierbij treft u onze zienswijze bij deze ontwerp-visie aan. Wij concentreren ons vanzelfsprekend op zaken die het Groene Hart betreffen.

Wij zijn verheugd te constateren dat er in de loop van het planproces een aantal positieve veranderingen in het ontwerp zijn aangebracht.

Toch menen wij dat er op een aantal punten voorstellen zijn geformuleerd waar wij grote bedenkingen bij hebben.

Beleid m.b.t. windturbines en zonnevelden

In de ontwerpvisie wordt aangegeven dat de gehele provincie in beginsel ruimte is onder voorwaarden voor windenergie en zonnevelden.

De doelstelling om in 2040 energieneutraal te opereren heeft onze sympathie. Zoals ook in de MER wordt gesteld is de benodigde ruimte om dit op eigen grondgebied te doen fors en de opgave om over te stappen op duurzame energiebronnen groot. In de Omgevingsvisie kiest u ervoor ook ruimte te bieden binnen NNN, weidevogelkern-gebieden en rond de Natura 2000.

Voor concrete plannen of initiatieven is vaak een vergunning of ontheffing nodig, zoals bij de wet natuurbescherming. De vraag is dan of de ruimte die geboden wordt in de Omgevingsvisie in de praktijk ook haalbaar is. Ook Natura 2000 gebieden met instandhoudingsdoelstellingen voor vogels en/of vleermuizen leggen beperkingen op. Behoud van weidevogelpopulaties is uitsluitend mogelijk wanneer het gebruik van weidevogelkerngebieden meer wordt geoptimaliseerd op basis van habitateisen van weidevogels.

De uitgesproken voorkeur voor windturbines met een hoog vermogen is moeilijk te verenigen met de openheid van het landschap, een kernkwaliteit van het Groene Hart. Zonnevelden laten zich maar zeer beperkt combineren met de kernkwaliteit veenweidekarakter en de cultuur-historische waarden. De opgaven rond droogte, bodemdaling, stikstof, versterking biodiversiteit leggen een claim op juist meer agrarische (natuur)grond.

Er wordt ruimte geboden voor lokaal maatwerk. De Verordening biedt daarbij veel interpretatieruimte omtrent de begrippen kwaliteit en inpassing. Wij ervaren de worsteling die

diverse gemeenten hebben om de hun opgelegde energieopgave in hun gemeenten invulling te geven.

In onze visie zou de Provincie Utrecht zelf de rol moeten oppakken om op basis van een gedegen ruimtelijke en landschappelijke visie plekken te benoemen voor grootschalige energieopwekking, woningbouw of bedrijventerreinen.

Wij pleiten voor het hanteren van een conditionele volgtijdelijkheid waarbij zonnepanelen op daken, langs infrastructuur en binnen de publieke stedelijke ruimte eerst volledig benut worden voor zonnevelden in agrarisch gebied en gebieden met lagere natuurkwaliteit in de afwegingen worden meegenomen. In de praktijk zal de landschappelijk minst gunstige optie onterecht de meest gemakkelijke, meest goedkope en daarmee meest gekozen optie worden.

A-12 zone

De provincie staat voor een fikse woningbouwopgave. In de visie is een uitgangspunt zo veel mogelijk binnen het bestaand stedelijk gebied uit te breiden. Dit uitgangspunt lijkt ook in overeenstemming met de trends in vraag en migratie. Dit uitgangspunt is terug te vinden in de verdeling van de bouwopgave over regio's en gemeenten. Voor de uitbreiding van de stad Utrecht legt u een 5-tal modellen neer, waaronder uitbreiding langs de A12.

Het is een aantrekkelijke gedachte om zoveel mogelijk nieuwe ontwikkelingen te concentreren rond aanwezige bebouwing en rond snelwegen. Daar schuilt echter ook een gevaar in. Met het volledig benutten van de nog aanwezige ruimte worden de landschappelijke kwaliteiten en met name het zicht vanuit het achterliggende open landschap scherp verstoort. Uitbreiding langs de A12 heeft niet onze voorkeur.

Kernrandzones en uitbreiding woningen en bedrijventerreinen in landelijk gebied

De kernrandzone is geïntroduceerd om de kwaliteit van de stadsranden te verbeteren en voor de stedelijke bevolking hier groene recreatieve invulling mogelijk te maken. Nu wordt het begrip kernrandzone ook van toepassing verklaard op de kleine dorpskernen in het Groene Hart. Hier ligt geen analyse onder van een rommelige overgang van stad naar land die verbetering behoeft. Evenmin is sprake van een behoefte aan recreatief groen voor een "stedelijke" bevolking. Immers de bevolking woont in het groen en heeft vaak een relatief groot erf rond het huis.

Onder de noemer vitale dorpen wordt in het overgrote deel van het landelijk gebied conform art. 9.12 de bouw van 50 nieuwe woningen per dorpskern mogelijk gemaakt. Op grond van art.9.5.1. kan overal in een open agrarisch lint extra woningen worden gebouwd. Het begrip vitaal dorp doet een appel op de saamhorigheid en sociale structuur van de bevolking. Het idee dat aantallen huishoudens een drempel zouden vormen voor voorzieningen of verengingsleven is achterhaald. Daarmee staat de ruime mogelijkheid om het Groene Hart te laten verstenen haaks op het uitgangspunt binnen stedelijk gebied ruimte te zoeken en de openheid van het Groene Hart te borgen. Wij verzoeken u in artikel 9.5.1 de verwijzing naar de linten te laten vervallen en de mogelijkheid om nieuwe woningen buiten de dorpskern te bouwen sterk in omvang en locatie te beperken.

Overige punten

- Het beleid omtrent plaatsing van recreatiewoningen is in onze ogen bijzonder ruimhartig. Vrijwel het hele Groene Hart is aangewezen als gebied waar recreatiewoningen kunnen worden gebouwd. De regels zoals genoemd in punt 9.3. in de verordening (artikel 9.21, lid 2

en 3) bieden nauwelijks een rem op de ontwikkeling van dergelijke woningen. Dat verdient aanscherping.

- Het verbaast ons dat er alleen een toetsing plaatsvindt op cultuurhistorische waarden die door het rijk zijn vastgelegd dan wel op de Unesco werelderfgoedlijst staan. Dit betekent dat waarden die niet als zodanig zijn bestempeld geen rol in de afwegingen behoeven te spelen. Verruiming van de criteria is gewenst.
- Wij constateren dat u voorrang verleent aan het actualiseren van de kwaliteitsgids Groene Hart. U wilt daarbij ook de oude gemeenten Zederik en Leerdam volwaardig de kwaliteiten toekennen die het binnen de criteria van de provincie Utrecht verdient. Wij verzoeken u bij afronding van dit traject ook de formele ruimtelijke kaders daarop aan te passen.

Wij gaan ervan uit dat u bovenstaande punten betreft bij de uiteindelijke vaststelling van het beleid in de Omgevingsvisie.

Hoogachtend,

Stichting Groene Hart,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Leen van der Sar', with a horizontal line underneath.

Leen van der Sar, secretaris